Тема 22

Перевезення вантажу

22.1. Маса вантажу, що перевозиться, і розподіл навантаження на осі не повинні перевищувати величин, визначених технічною характеристикою даного транспортного засобу.

22.2. Водій перед початком руху зобов'язаний перевірити надійність розташування і кріплення вантажу, а під час руху — контролювати це, щоб запобігти його падінню, волочінню, травмуванню супроводжуючих осіб чи створенню перешкод для руху.

22.3. Перевезення вантажу дозволяється за умови, що він:

- **а)** не наражає на небезпеку учасників **дорожнього руху**;
- **б)** не порушує стійкості транспортного засобу і не утруднює керування ним;
- **в)** не обмежує водієві оглядовості;
- **г)** не закриває зовнішніх світлових приладів, світлоповертачів, номерних і розпізнавальних знаків, а також не перешкоджає сприйманню сигналів, що подаються рукою;
- **ґ)** не створює шуму, не піднімає пилу та не забруднює проїзну частину і навколишнє середовище.

22.4. Вантаж, що виступає за габарити транспортного засобу спереду або ззаду більш як на **1 м**, а за шириною перевищує **0,4 м** від зовнішнього краю переднього або заднього габаритного ліхтаря, повинен бути позначений відповідно до вимог підпункту **«з»** пункту **30.3** цих Правил.

Коментар автора

Якщо вантаж виступає за габарити транспортного засобу більш ніж на **0,4 м за шириною**, його необхідно позначити сигнальними щитками розміром **400×400 мм** з червоно-білими діагональними смугами. У темну пору доби або за недостатньої видимості додатково застосовують світлоповертачі чи ліхтарі: **спереду — білого,**

ззаду — червоного, а збоку — оранжевого кольору. Усі позначення встановлюють на крайніх зовнішніх точках вантажу, що виступає за габарити транспортного засобу.

Коментар автора

На цьому прикладі вантаж виступає **позаду транспортного засобу більш ніж на 1 метр**. Відповідно до вимог ПДР України він обов'язково позначений сигнальними щитками, що робить такий транспорт помітнішим для інших учасників дорожнього руху та підвищує безпеку під час руху.

22.5. Рух транспортних засобів та їх составів допускається у разі, коли їх параметри не перевищують:

а) зовнішніх габаритів:

Зовнішній габарит
Ширина:
сільськогосподарської техніки, яка рухається за межами населених пунктів, дорогами сіл, селищ районного значення, без винесення габариту на смугу зустрічного руху
Висота від поверхні дороги:

транспортних засобів спеціалізованого призначення (контейнеровозів), що здійснюють переве одного або більше контейнерів, на маршрутах, встановлених Агентством віднов Укртрансбезпекою, Національною поліцією
Довжина:
вантажного автомобіля
автопоїзда
автомобіля (тягача) з напівпричепом
маршрутного транспортного засобу
Виступ вантажу за задній габарит транспортного засобу

б) фактичної маси:

Тип транспортного засобу**	Максимальне значення для автомобільних доріг	
	державного значення, тонн	місцевого значення, тонн
Вантажні автомобілі:		
двовісний автомобіль	18	14
трьохвісний автомобіль	25 (26)*	21
чотирьохвісний автомобіль	32	24

чотирьохвісний автомобіль з двома рульовими вісями та ведучими вісями, оснащеними спареними колесами	38	24
Комбіновані транспортні засоби:		
двовісний автомобіль (тягач) з двовісним напівпричепом	36	24
двовісний автомобіль (тягач) з трьохвісним напівпричепом	40	24
трьохвісний автомобіль (тягач) з двовісним або трьохвісним напівпричепом	40	24
двовісний автомобіль (тягач) з трьохвісним напівпричепом (контейнеровоз), що здійснює контейнерне перевезення одного або більше контейнерів або знімних кузовів загальною максимальною довжиною 13,716 метра	42	24
трьохвісний автомобіль (тягач) з двохвісним або трьохвісним напівпричепом (контейнеровоз), що здійснює контейнерне перевезення одного або більше контейнерів або знімних кузовів загальною максимальною довжиною 13,716 метра	44	24
Автопоїзди:		
двовісний або трьохвісний автомобіль з двовісним або трьохвісним причепом	40	24

* Для трьохвісних автомобілів, якщо ведуча вісь обладнана здвоєними колесами та максимальне навантаження на кожну вісь не перевищує 9,5 тонни;

** До всіх інших автомобільних транспортних засобів, які використовуються для перевезення вантажів, та не підпадають під тип транспортних засобів, наведених у підпункті “б”, застосовуються вагові обмеження загальної маси 40 тонн для доріг державного значення та 24 тонни для доріг місцевого значення.

в) навантаження на вісь:

Кількість осей
На одинарну вісь
На здвоєні осі, якщо відстань між осями:
менш як 1 метр
від 1 до 1,3 метра
від 1,3 до 1,8 метра при неспарених колесах
від 1,3 до 1,8 метра при спарених колесах, за умови, що навантаження на кожну вісь не перевищує 9,5 тонни
від 1,3 до 1,8 метра чотирьохвісних автомобілів, ведучі вісі яких оснащені спареними колесами, за умови, що навантаження на кожну ведучу вісь не перевищує 11,5 тонни
від 1,8 до 2,5 метра для причепів та напівпричепів
На строєні осі, в тому числі транспортних засобів спеціалізованого призначення (контейнеровозів), що здійснюють перевезення одного або більше контейнерів, якщо відстань між осями:
1,3 метра або менше
понад 1,3 до 1,4 метра

Рух транспортних засобів та їх составів у разі, коли хоча б один з їх габаритних та/або вагових параметрів перевищує нормативи, визначені цим пунктом, здійснюється відповідно до Правил проїзду великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами,

затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2001 р. № 30 "Про проїзд великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами".

Вимоги цього пункту не поширюються на транспортні засоби спеціального призначення, які виконують функції зимового утримання автомобільних доріг, та Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час слідування (повернення) до (з) місця виконання заходів із захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж.

Рух транспортних засобів та їх составів, фактична маса та навантаження на вісь яких перевищують параметри, визначені підпунктами "б" та "в" цього пункту, у разі перевезення подільних вантажів забороняється.

На ділянках автомобільних доріг загального користування місцевого значення, на яких створені дорожні умови, що дають можливість рухатися з більшими фактичною масою та навантаженням на вісь, за погодженим з уповноваженим підрозділом Національної поліції рішенням власників доріг або органів, яким передано право на утримання таких доріг, можуть встановлюватися дорожні знаки 3.15 "Рух транспортних засобів, маса яких перевищує ... т, заборонено" та 3.16 "Рух транспортних засобів, навантаження на вісь яких перевищує ... т, заборонено" із параметрами, визначеними для автомобільних доріг загального користування державного значення.

Дорожнє перевезення небезпечних вантажів здійснюється відповідно до Директиви 2008/68/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 вересня 2008 р. про внутрішні перевезення небезпечних вантажів, Європейської Угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів та нормативно-правових актів України у зазначеній сфері.

У період воєнного стану в Україні та протягом трьох місяців з дня його припинення чи скасування вимоги абзаців першого та другого цього пункту не поширюються на транспортні засоби, які здійснюють перевезення вантажів з метою їх використання для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об’єктах критичної інфраструктури, а також на транспортні засоби спеціалізованого та/або спеціального призначення, залучені до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об’єктах критичної інфраструктури, які здійснюють рух у межах території області, в якій розташовано такі об’єкти, за рішенням начальника відповідної обласної військової адміністрації. Рух таких транспортних засобів штучними спорудами з перевищенням допустимої фактичної маси або таких, габаритна висота яких (з вантажем чи без нього) перевищує параметри, визначені дорожнім знаком 3.18, без відповідного дозволу забороняється.

22.6. Транспортні засоби, що здійснюють дорожнє перевезення небезпечних вантажів, повинні рухатися з увімкненим ближнім світлом фар, задніми габаритними ліхтарями та встановленими у випадках, визначених спеціальними правилами, розпізнавальними знаками, передбаченими пунктом 30.3 цих Правил, а великовагові та великогабаритні транспортні засоби, сільськогосподарська техніка, ширина якої перевищує 2,6 м — також з увімкненим проблисковим маячком (проблисковими маячками) оранжевого кольору (змінено 11.11.2020).
22.7. Сільськогосподарська техніка, ширина якої перевищує 2,6 м, повинна обладнуватися знаком “Розпізнавальний знак транспортного засобу”.

Сільськогосподарська техніка, ширина якої перевищує 2,6 м, повинна рухатися в супроводі автомобіля прикриття, який рухається позаду та займає крайнє ліве положення відносно габаритів сільськогосподарської техніки і який обладнується з додержанням вимог стандартів проблисковим маячком оранжевого кольору, ввімкнення якого не дає переваги в русі, а є тільки допоміжним засобом інформації для інших учасників руху. Під час руху такій техніці заборонено хоча б частково займати смугу зустрічного руху. На супровідному автомобілі також встановлюється дорожній знак “Об’їзд перешкоди з лівого боку”, який повинен відповідати вимогам стандартів.

Обов’язковим також є встановлення габаритних вогнів по ширині габаритів сільськогосподарської техніки зліва та справа.

Забороняється рух сільськогосподарської техніки, ширина якої перевищує 2,6 м, колоною та в умовах недостатньої видимості.

Пояснення від автора

Перевезення вантажу — ПДР України

Розділ «Перевезення вантажу» встановлює вимоги до безпечного перевезення будь-яких вантажів автомобільним транспортом. Водій повинен ще до початку руху переконатися, що вантаж правильно розміщений, надійно закріплений і не перевищує допустиму масу, передбачену технічними характеристиками транспортного засобу.

Під час руху вантаж не повинен зміщуватися, випадати, закривати номерний знак, світлові прилади або обмежувати оглядовість водія. Якщо вантаж виступає за встановлені габарити автомобіля, його необхідно позначити відповідно до вимог Правил дорожнього руху.

Для великогабаритних, великовагових і небезпечних вантажів діють додаткові правила. Такі перевезення можуть вимагати спеціального дозволу, розпізнавальних знаків, увімкненого освітлення або супроводу, що забезпечує безпеку інших учасників дорожнього руху.

Приклади ситуацій на дорозі

Ситуація 1: Водій перевозить будівельні матеріали, які виступають більш ніж на один метр позаду автомобіля. Перед виїздом такий вантаж потрібно правильно позначити.
Ситуація 2: Під час поїздки ремінь кріплення послабився, і вантаж почав зміщуватися. Водій повинен безпечно зупинитися та повторно закріпити вантаж.
Ситуація 3: Великі коробки перекривають задні ліхтарі та номерний знак автомобіля. У такому вигляді продовжувати рух заборонено.
Ситуація 4: Вантажний автомобіль перевозить небезпечні речовини. Під час руху транспортний засіб повинен бути обладнаний необхідними розпізнавальними знаками та рухатися відповідно до спеціальних вимог.

Часті питання (FAQ)

Чи потрібно перевіряти кріплення вантажу перед поїздкою?

Чи можна перевозити вантаж, який закриває фари або номерний знак?

Коли потрібно позначати вантаж, що виступає за габарити автомобіля?

Що робити, якщо під час руху вантаж почав зміщуватися?